

AU-1924

Seat No. _____

B. Sc. (Sem. VI) Examination
March / April - 2018
Chemistry : Paper - CC - CH - 604
(Structural Analytical Chemistry)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧ (અ) ગમે તે બે ના જવાબ આપો : ૧૪

(૧) p^2 - વિન્યાસમાંથી ઉદ્ભવતી બધી જ ટર્મ તારવો અને તે પૈકીની ભૂમિ અવસ્થાની ટર્મ સંજ્ઞા કારણ સહિત તારવો.

(૨) $d^2 - d^8$ ઓર્ગલ આલેખ સમજાવો.

(૩) ઇલેક્ટ્રોનીય સંક્રાંતિ માટેના પસંદગીના નિયમો સમજાવો.

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એકનો જવાબ આપો : ૬

(૧) નીચેના માટે ધરા અવસ્થાની ટર્મ નક્કી કરો :

$P(z=15)$; $Fe^{+3}(z=26)$; $Co^{+2}(z=27)$

(૨) નીચેની ટર્મ સંજ્ઞા માટે L, S, અને Jનાં મૂલ્યો નક્કી કરો : $3F$; $2S$; $1D$

૨ (અ) ગમે તે બેના જવાબ આપો : ૧૨

(૧) ત્રિપરમાણુક H_2O અણુમાં થતા વિવિધ કંપનો ચર્ચો.

(૨) "IR અને H-બંધન" - પર નોંધ લખો.

(૩) નીચેનાં સંયોજનોમાં મૂળભૂત કંપનોની સંખ્યા નક્કી કરો.

અનિલીન ; CO_2 ; એસિટીલીન ; ઇથીલીન

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે એકનો જવાબ આપો :

(૧) અણુસૂત્ર : $C_4H_8O_2$

UV = 220 nm ઉપર શોષણ નથી.

IR = 2989 - 2880(m); 1740(s), 1240(s), 1045(s) cm^{-1}

NMR : (a) (3H) ટ્રીપ્લેટ $\delta=1.23$

(b) (3H) સિંગ્લેટ $\delta=1.97$

(c) (2H) ક્વાર્ટેટ $\delta=4.06$

(૨) અણુસૂત્ર : 135

UV = λ_{max} 242 nm ($\log \epsilon=4.1$)

IR = 3290(s), 3065(m), 2980-2800(m), 1664(s), 1598(m), 750(s), 688(s) cm^{-1}

NMR : (a) (3H) સિંગ્લેટ $\delta=2.09$

(b) (1H) સિંગ્લેટ $\delta=3.09$

(c) (5H) સંક્રિષ્ટ સિગ્નલ $\delta=7.27 - 7.75$

૩ ગમે તે ત્રણના જવાબ આપો :

(૧) આયન વિનિમય રેઝિનની વૃત્તિયતા પર અસરકર્તા પરિબળો જણાવો.

(૨) થીન લેયર ક્રોમોટોગ્રાફી પર નોંધ લખો.

(૩) વાનુડીમટર સમીકરણ સમજાવો.

(૪) કોલમ ક્રોમોટોગ્રાફી પર નોંધ લખો.

(૫) R_f મૂલ્યને અસરકર્તા પરિબળો વર્ણવો.

૪ નીચેનામાંથી ગમે તે પાંચના જવાબ આપો :

(૧) $3d^7$ અને $3p^2$ બંધારણ માટે શક્ય માઈક્રોસ્ટેટ ગણો.

(૨) LS અને jj કપલીંગ સમજાવો.

(૩) IR સ્પેક્ટ્રોફોટોમીટરમાં વપરાતા સોર્સ જણાવો.

(૪) પેલેટ (pellet) બનાવવાની પદ્ધતિ જણાવો.

(૫) 2.5μ અને 200μ તરંગ લંબાઈને તરંગઆંકમાં પરિવર્તન કરો.

(૬) બાઉલીનો નિયમ જણાવો.

(૭) HPLCના બે ફાયદા જણાવો.